

ბაბრახი

№ 26

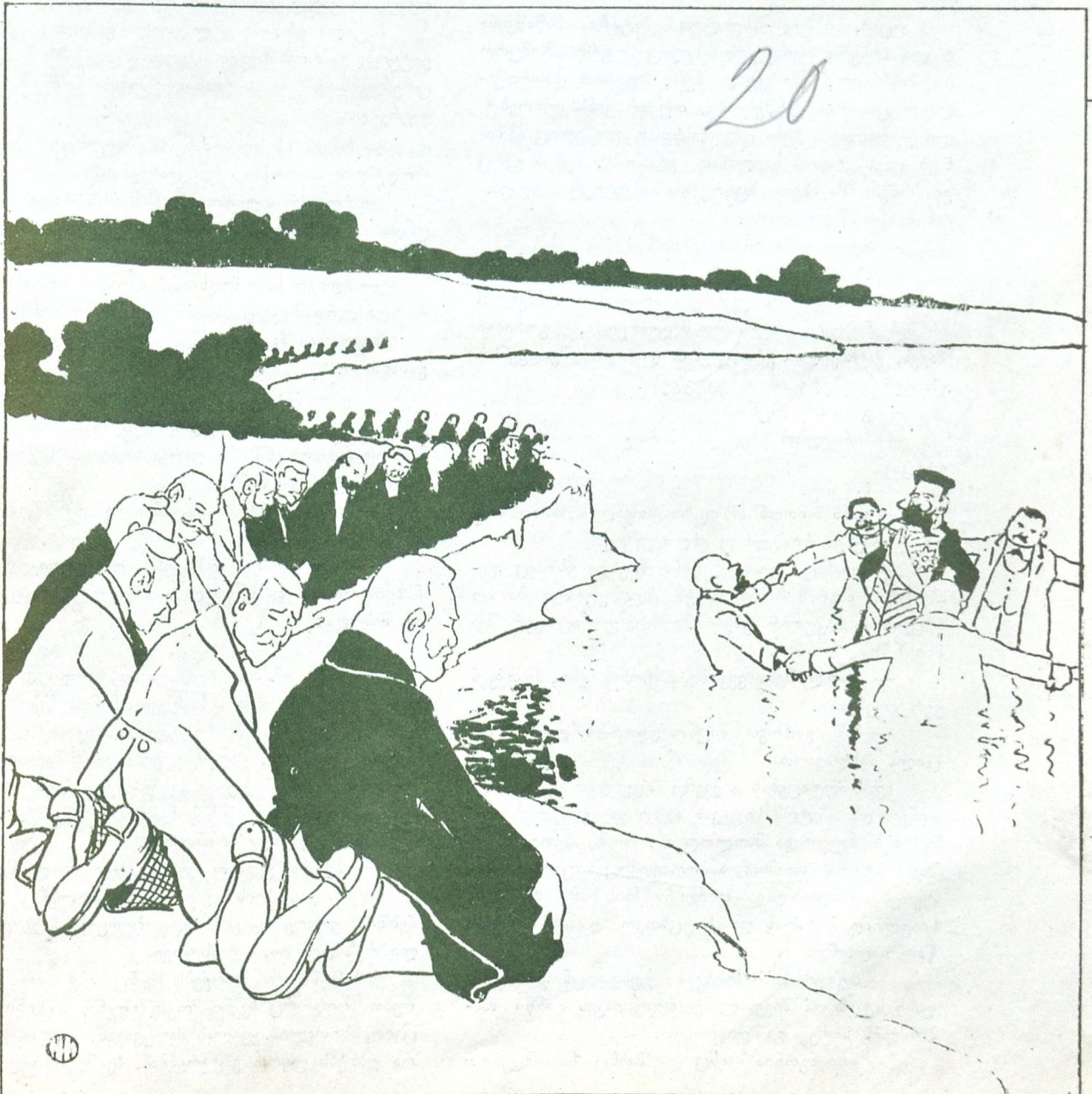
-საღამური

მოველ-კვირული იუმორ. ჟურნალი.

ლიცოგეაძია ს. ბიხოვისა.

ს ა ზ მ ც ა გ ა ღ

20

ბაბრახი და ჩრდილოეთი კავშირები

შეცდომის განხორციელება. პირველი გვერდის კარგად
ტურას შეცდომით აწერია ჰემო წარწერა: „პროფ. კუვი და
ჩადილო პოლიუსი“ ეს წარწერა უნდა ეწეროს მე-13 გვერ-
დის სურათს.

ეშმაკის ინტერვიუ.

ხოლერის ბაცილასთან.

არხინათ მივდიოდი ეგრეთ წოდებულ „სალ-
დათის ბაზარში“, სადაც ყოველ დღე და მარად
ჯამს დგას საუცხოვო სურნელოვანება დამზად სა-
ნოვაცეთა და ახალ ახალ სიბინძურეთა. ეს ადვილი
ქალაქის შუაგულია და ალბათ ანიტომაც ამბობენ:
ჩვენი ქალაქის მამებს მყრალი გული აქვთო. ვინ
იცი!

უცებ, ბზუილ-ბზუილით, პატარა, პაწაწი-
ტელა არსება, თვით კოლოხედაც უფრო მომკრო
და მორჩილი, ჩამოსკუპდა ჩემს, ტვერით დათრთვი-
ლულ ცხვირის კენწვროზე. თუ არ განსაკუთრებუ-
ლი ყურადღება ჩემი ცხვირისადმი, რომელიც ამ ხა-
ნად თავს ცრობ ვაგლახათ გრძნობს, იქნებ ვერც
კი შემენიშნა ასეთი მცირე და სასურველი სტუმა-
რი იმისი მწვერვალისა.

— თქვენ ვინა ბრძანდებით?

თავისთანავე შევეკითხე სტუმარს, თუშეცა ერთი
თითის მოსმა და მისი გასრესა არავითარ სიძნელეთ
არ მეჩვენებოდა. სტუმართ მოყვარეობა, გაგონილი
მაქვს, ქართველთა ერთადერთ ღირსებას შეადგენსო
და ვერ გავბედე იმისი უკუგდება.

— განა არ მიცნობთ?

— პირველათ გხედავთ, პართენ გოთუას მხესა
ვფიცავ.

— ნუ თუ?

— განა თითონ არ იცით ყოფილხართ თუ არა
იმ აგარაკზე, რომელსაც ეხლა ეწვიეთ?

— დიახაც, დიახაც! წინა ზაფხულებშიაც გე-
ახელით, მაგრამ მაშინ თქვენ ამდენ ყურადღებას არ
აქცევდით საკუთარ ცხვირს და იმიტონაც ვერ შე-
მნიშნეთ.

— ყოველ შემთხვევაში, ბატონო ჩემო, მე თქვენ
ვერ გიცნობთ.

— მაშ გთხოვთ მიცნობდეთ, — ხოლერის ბა-
ცილა გახლავართ.

ჩემს აღტაცებას თქვენც ადვილათ წარმოიდ-
გინეთ და იმიტომ სიტყვას აღარ გაავარძელებ ამის
შესახებ. მივიკრდა მხოლოდ ის, რომ ასეთი საში-
შარი მტერი ადამიანთა, რომელსაც მოკლილი მხა-
ტრები კბილებ დაღრქენილ ჩონჩხის სახით ხატავენ,
სრულიად პატარას და საუცხოვო ლამაზ არსებას
წარმოადგენდა.

— ძლიერ სასიამოვნოა თქვენი გაცნობა, ძვირ-
ფასი სტუმრო! მივესალამე მოავარაკეს ძუნწი მას-
პინძლის სიტყვა გაშლილობით.

— არა მგონია მაინც და მაინც სასიამოვნოთ

გქონდეთ ასეთი განსაცდელის სიახლოვე, მაგრამ გა-
რწმუნებთ, რომ თქვენ უზრუნველ-ყოფილი ხართ
ჩვენი რისხვისაგან.

ჩამეცინა, ასეთი ვინმე, ასეთი უჩინარი გვამი
და ამოდენა გამბედაობა, ესოდენი სიზვიადე!

— რატომ იცინით?

— მეცინება თქვენი ახირებული ტრახახი. ნუ
თუ თქვენა გგონიათ, ჩემი სტუმართ-მოყვარეობა
შიშით არის ვამოწვეული? შემეცდარი ბრძანდებით!
გარწმუნებთ, რომ ჩემში თქვენ ველარაფერს მოჰკ-
ლავთ, ველარაფერს ჭ ეს არა იმიტომ რომ უძლეობი
ხართ, არამედ იმიტომ, რომ მოგასწრეს უფრო გა-
მოცდილობა და განათლებულმა ხოლერა ადამიანებმა,
თქვენ ამ ეამად უდაბნოში იმყოფებით.

ბაცილა ერთობ გულკეთილი გამოდგა. ცხადათ
ვატყობდი, რომ ძალით იქერდა თვალებზე მომდგარ
კრემლებს და თავს თანაგრძნობის ნიშნით აკან-
ტურებდა.

— თქვენ ის გვიბრძანეთ, ბატონო ბაცილავ,
როდემდის აპირობთ აქეთ დარჩენას?

— როგორ თუ როდემდის? ამას რალა კითხვა
უნდა... რასაკვირველია საზხედრო წესების მოხსნამ-
დე!!!

— ძლიერ სასიამოვნოა, ძლიერ სასიამოვნო!
რატომ ეგრე მოკლე ვადით ინებეთ მობრძანება?

ხოლერას ჩაეცინა, მაგრამ თავი შეიმავრა და
განავრძო.

— დრო არა გვაქვს, ჩემო კეთილო მასპინძელო,
დრო. მთელი განახლებული რუსეთი ჩვენსა და ქე-
შმარიტ-რუსთა ანაბარა დარჩა ხუმრობა საქმეა ამო-
დენა ქვეყნის მოვლა?

— კიდევ კარგია თანხმობით თუ მეუშაობთ,
ქეშმარიტ რუსებთან.

— სულ ცოტა, უმნიშვნელო, ტაქტიკური გა-
ნსხვავებაა და ფრაქციულ განხეთქილებამდე საქმე
არ მისულა.

— მაინც?

— საქმე იმაშია, რომ ისინი მხოლოდ გაძარ-
ცვის მომხრენი არიან, ჩვენ კი წმინდა წყლის ტე-
რორისტები ვართ! ისინი უფრო „ბნელი ფულბი-
სათვის“ იღწვიან, ვიდრე იდეისა და სამართლიანო-
ბისათვის. ჩვენი საქმე კი სულ სხვაა. ჩვენ სრული-
ადაც არ გვიანტერესებს ქონებრივი მხარე ბრძოლისა,
ჩვენი საქმე წმინდა პრინციპია.

— აქ რა გეგმით შეუდგებით მოღვაწეობას?
ხომ იცით კავასიის დედა ქალაქი სულ სხვა პირო-
ბებშია, ვიდრე თქვენი პეტერბურგი, ან წლევანდე-
ლი რეზიდენცია, — როსტოვი.

— განაპირა მხარეებს ჩვენც ისე არ ვუყუ-
რებთ, როგორც ჩვენი მოკავშირენი. ისინი ძარ-
ცვით, მართალია, ყველას ძარცვავენ, მაგრამ განაპი-
რა უბნებს უფრო ემტერებიან. ჩვენთვის ყველა ერთ-

თია. ძლიერ სასიამოვნო იქნებოდა ჩემთვის თქვენი ძვირფასი რჩევა-დარიგება. მართალია უცხო არა ვარ აქა, მაგრამ მაინც მალე იცვლება დროება და ცხოვრების პირობები.

— ვთომ რა გნებავთ?

— რჩევა-დარიგება, მეტი არაფერი. საქიროა ვიცოდე.

— აჰა! ძალიან კარგი, ძალიან კარგი! მე არ დავიშურებ თქვენთვის ჩემს ცოდნასა და გამოცდილებას.

გულში, სამწუხაროთ, კეთილი აზრი დამებადა. თუ გავსწავნიდე ქვეყანა, სწორეთ ახლა მეთქი, ვიფიქრე და დავიწყე:

— თქვენ ლექსებსა სწერთ?

— რის ლექსებს?

— აი, ისეთ ლექსებს, როგორსაც ჩვენი სანაგვე პოეტები.

ხოლერის ბაცილა, მეტის გაკვირვებით, პირდაღებული შემოამტკროდა.

— პირველათ მესმის სიტყვა „პოეტები“! ამდენი ხანია სულ სანაგვეებში ვიქექები და ერთი იმათგანი ნუ თუ არსად გადამეყარა?

— რასა ბრძანებთ! რომელ სანაგვეშია, ანუ რედაქციაშია უნდა ჩაიხედოთ, ყველგან მრავლის უმრავლესია, მაგრამ არ აჩენენ, მალავენ.

— მერც რა გნებავთ?

— ისა მნებას, რომ იქნება მოვვისპო, ეგ ხალხი როგორმე. რას დაფიქრდით, ა? ძნელია?

— ძნელი არ არის, მაგრამ... ერთი ეს მიბრძანეთ, რასა სქამენ?

— რასა სქამენ? რა ვიცი რასა სქამენ. მე მქამენ, მკითხველებს სქამენ, ქალაქს სქამენ.

— აჰა!.. რასა სქამენ?

— მელანს! მელანს! მელანს!

— ძნელია! მაგათი მოსპობა ძლიერ გავვიჭირდება. სულ სხვა იქნებოდა, საზამთროს ქერქებს რო სქამდენ, ან სხვა რაიმე ასეთს.

— საზამთროს ქერქი ძვირია, თქვე დალოცვილო! მაშ დრამატურგებიდან დავგიფარეთ!

— ეს რაღა ხალხია?

— აი, დრამებს რომ სწერენ.

— კიდევ წერა და წერა! თქვენ ის მითხარით, თუ რით იკვებებიან.

— ქალაქით და მელნით!

— მაშ პოეტები ყოფილან.

— არა, ესენი დრამატურგები არიან.

— საზამთროს ქერქებს არა სქამენ?

— არა.

— მაშ ძნელია.

საშინლათ მეწყინა. კინალამ ავტირდი. ნუ თუ ასეთი მარჯვე და მოხერხებული შემთხვევა უსარგებლოთ დამეკარგება მეთქი.

— რამ მოგაწყინათ? შემეკითხა სტუმარი.

— როგორ თუ რამ? ჩვენს გასაქირს თუ ვერაფერს უშველით, რიღას მაქნისია თქვენი სტუმრობა?

— განა სხვა არაფერა გყავთ?

— როგორ არა, მაგრამ...

— მაკრამ რა, საქიროა, მას სიბინძურესთან ჰქონდეს რაიმე კავშირი.

— თუ კი საქმე სიბინძურესთან კავშირზეა, მაშ მიირთვი „ცნობილი პუბლიცისტი“ ბ-ნი ტ—ძე.

— რა მოსაზრებით?

— მას ხომ პართენ ვოთუასა და მის გაზეთთან აქვს კავშირი!

— შეიძლება, აი ეს შეიძლება!

— მართლა?

— ითქვა, გათავდა.

— მაშ გიორგი ამირაჯიბსაც ინებებთ, არა?

— საბუთი?

— განა არ იცით რა მჭიდრო კავშირი აქვს თავად-ახნაურთა საკრებულოსთან? იქიდან „პოსობიებს“ იღებს ვალის სახით თავისი გაზეთისათვის.

— საზამთროს ქერქებს სქამს?

— საზამთროს ქერქებს არ ვიცი, მაგრამ ხეჩატუროვი და პეტრე გელიევილი კინალამ შექამა.

— სულ ერთია! შეიძლება!

— ჯაშ ხეჩატუროვსაც მიიღება ა?

ხოლერას საშინლათ გააზრიალა. შევატყვე, რომ მეტის-მეტათ არ მოეწონა ეს საგანი.

— ეს ნამეტარია, ბ-ნო ეშმაკო! გთხოვთ განმათავისუფლოთ ამ ძღვენისაგან.

— თქვენი ნებაა, ძალა ვის შეუძლია. მაშ ისევ ჩვენი ლექტორები და ლექტორუები ინებეთ. ამათზე უკეთეს ულუფას თქვენთვის ვერავინ შეამზადებდა.

— რასა სქამენ?

— მხოლოდ უშინაარსო სიტყვებსა ლექავენ.

— მაშ შეიძლება.

— ისე რაქველს არ ინებებთ?

— უ...უ...უ...ჰ!

— რა ამბავია?

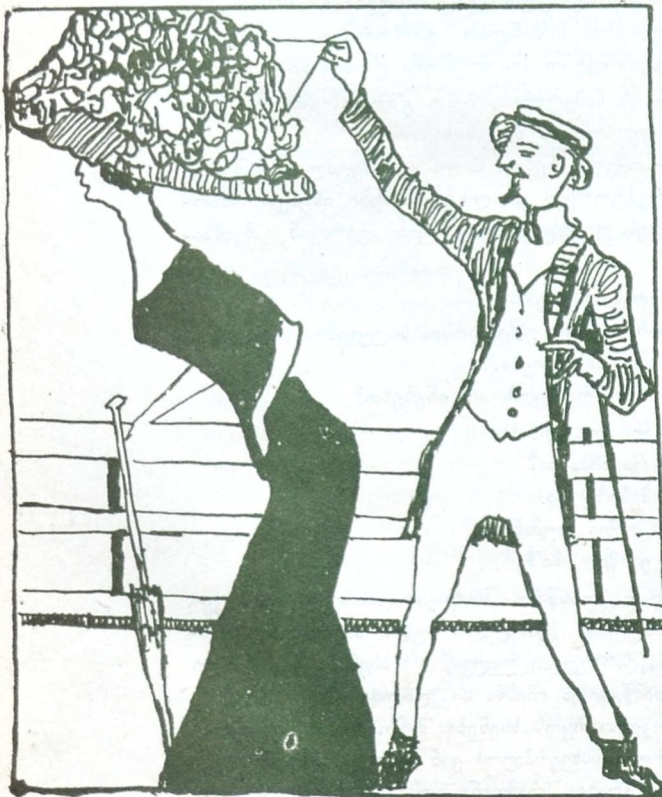
— მეზიზღება.

— კოწია თუმანოვს?

— ვაიმე... მიშე...

ველარ მოასწრო სიტყვის დათავება, ისე უეცრივ განუტევა ტანჯული სული საბრალო ბაცილამ ამ „ქართველი მოღვაწის“ ხსენებაზე. კაკალი გული დამწყვიტა იმისმა სიკვდილმა.

საუკუნო იყოს ხსენება შენი, ჩვენი ცხოვრების უდროო მსხვერპლო! ვინ იცის რამდენი კეთილი განზრახვა, რამდენი აუსრულებელი სურვილი ჩაიტანე თან ცხელსა და მტვრიან სამარეში.

შურისძიება. (საჩათი 4 შოქოქეძეძაძ.)

ქუჩა-ნაყარბილი კან.

მაგრამ მოვა დრო და მადლიერი ქალაქის გამგეობა ჩამოსძახებს შენს ვაცივებულ სამარს: „ჩვენ გავიმარჯვეთ, ნეტარ იყოს ხსენება შენო!“

ეშმაკი.

* * *

თმა ხუქუქო, მშვენიერო, პატარავ, ჩემო ძვირო, ჩემო კარგო, ლამაზო, გრძობის წყაროვ, ნაკადულო ანკარავ, გაზაფხულის იავ, ჭურფავ და ნაზო!

თავი მძიმეთ დავიხრია, მღუმარებ, კდება გმოსავს, მწარედ მოგიწყენია... აწმყოზე დარდს ეხსენ, ნულა მწუხარებ: მომავალი ბრწყინვალე ხომ შენია.

მერცხალთ კრება აელურტულ-ამღერდება, მწვანედ მორთულ ტურფა არე მარეში და სიცოცხლე კვალადე აძგერდება მრავალ ტანჯულ შენს სამშობლო მხარეში.

მაშ, შორს ფიქრი! სევდა, გულის მქენჯნავი, ნუ მდუღარებ ნულა მოგიწყენია, აწმყოზე დარდს აწ თავი: დაანებე მომავალი ბრწყინვალე ხომ შენია!..

გამიღიმე, ამიყვავე იმედი, გამიმრავლე სამისო ვარდები, და გამიძებ წინ ამაყად, ვით გედი, განმიქარვე გულში მწვანე დარდები.

თუმც იმედი ჩემს გულში კვლავ ნაპერწყლობს,

მხოლოდ მტანჯავს შენ რომ მოგიწყენია, მართალია, აწმყო ჩვენ არა გვწყალობს, მაგრამ, გრწამდეს: მომავალი ჩვენია!

მშვენიერო! ნუ თუ შენი ტრფიალი გულ დაწყვეტით უნდა იღვეს შენს წინა? ვერ ამჩნევ, რომ სევდის მწარე ფიალი შენმა უდემამ იმის გულსაც შესძინა?

მაშ, მოვსპობთ ეგ საბინდ-ბუნდო აზრები!.. ცა გარიყრავს უხვე დაუმშენია, ჩვენც შეესძახათ აწმყოს: „რად არ ჩაპქრები?! გზა! გზა!.. გესმის? მომავალი ჩვენია!“

ნ. ზომლეთელი.

თ ა რ ი რ ა ს მ ო ს თ მ ვ ა მ ს . .

ადმოსვლეუთას მოტაყეზიდან (თარგმანი)

მომაკვდავი მზის უკანასკნელნი სხივნი მიდამოს ეთხოვებიან იქ, სადაც მზე გორეს იქით გადამალულა, ცა სადამოს ელვარებას შეუღებავს. პაერი სულ შეხუთულია, მიწის სურნელებით გაქედნთილა. საგაზაფხულო ნიავი სასინებს. ირგვლივ დუმილია. ყრუ დუმილში ბუნება თვალს ადევნებს სინათლისა და სიბნელის ომსა, სადაც გამარჯვება მო-

მავალ ღამეს უნდა დარჩეს. მხოლოდ ბულბული, ეგ ვარდის სამარადისო ტრფიალი, უმღერის მას უკანასკნელს სიმღერას, აღსავსეს აუსრულებელ ფიქრებით, დაუკმაყოფილებელ სურვილებითა.

— მშვიდობით დილაშდე, სანამ კვლავ არ გამობრწყინდება დღის მნათობი!..

ყვავილთა დამატრობელი სურნელოვნება იგრძნობება. სამხრეთის საღამოა. გაზაფხულია. სული აღსავსეა იღუმალი მისწრაფებებით, დაუდევარით, მარად მღელვარეთი. ღელავს მთელი არსება. რაღაც გაკლია... გრძობ. წარმოდგენა ჰქმნის გაურკვეველ სახეებს—გონების წარმტაცთ და საუცხოვოებს. გული მგრძობიარეა, მას ესმის წარმტაცი სიმღერა ახალ ცხოვრებაზე, რომელიც დადგება უხილავ ძალთა ნებით...

...კმარა, ბრმავ, სევდიანი ხმები შენი თარისა, სულს მიხუთავენ, ხოლო გაზაფხული მშვენიერია. რალაზე მოთქვამს ეგ შენი თარი?

— გესმის, ქაბუკო. მე შენ გიმღერ სიყვარულის შესახებ, რომელიც მარად ხუთმეტი წლისაა, არ კი ბერდება. ისმინე.

ყველაფერი ის, რაც ღმერთმა შეჰქმნა, მშვენიერია, სიყვარული კი—უმშვენიერესი.

იყო ვინმე შექანდაკე, სახელად ფარხადი. სატრფომ ჰკითხა მას:

„რათ არ აკეთებ შენს სახეს? მე მას ისე შევიყვარებდი, ვით თვითონ შენ.“

„შენ მხოლოდ მე უნდა გიყვარდე.“

„როგორ, ქანდაკში გავცვლი გგონია?“

„ღიახ, ვერ განდობ მე იმ სამოსსა, შენ რომ ატარებ, ყვავილს, რომელიც ხელში გიქირავს, დედამიწასა, სად იარები, წყალსა, რომელსაც სვამ, პაერს, რომელსაც სუნთქავ, ღმერთს და მსოფლიოს ვერ ვანდობ შენს თავს, ჩემსა სიყვარულს.“

ყველაფერი ის, რაც ღმერთმა შეჰქმნა, მშვენიერია, სიყვარული კი უმშვენიერესი.

„ვეზირმა უთხრა ერთხელ ბატონსა:

„მეფე მეფეთა დამწუხრებულა. ნუ თუ ასე ღრმა იმისი ტანჯვა?“

„ღიახ. მე ვატარებ გულით მძიმე ტვირთსა, სიყვარულს, რომლის პასუხი არსაით მესმის.“

ყველაფერი ის, რაც ღმერთმა შეჰქმნა მშვენიერია, სიყვარული კი უმშვენიერესი.

„მეჯულმა ქუჩაში ძაღლს აკოცა. რასა შერები, სულელიო?“

„ეს საყვარელი არსება ხიზრად იარება მშვენიერ ლეილას კარებს ახლო.“

ყველაფერი ის, რაც ღმერთმა შეჰქმნა, მშვენიერია, სიყვარული კი უმშვენიერესი.

„ის წმიდა მქადაგებელი იყო, მაგრამ საზიზღრებმა უთხრეს მას:

„შენ ახალ სარწმუნოებაზე გვეუბნები, ხოლო თითონ შავ თვალბიანი პერი გიყვარს და ტირი.

„ჩემი სარწმუნოება, ცრემლთა სარწმუნოებაა და სარწმუნოება სიყვარულისა.

„ყველაფერი ის, რაც ღმერთმა შექმნა, მშვენიერია, სიყვარული კი უმშვენიერესი.

„ბრძენ ხალიფს უთხრეს—შენმა ასულმა თავი მოიწამლაო, ოდეს გაიგო სიკვდილი ჯახანგირისა, ყველაზე უფრო ლამაზ ვაჟაკის.

„და კიდევ უთხრეს:

„ერთადერთი შვილი შენი არ ცოცხლობს, რადგან გიულუზა სულ სხვას მიჰყვება.

„სულელნი!—სთქვა ხალიფმა, ხოლო ღამით კი უთხრა დედაბერს, მასთან მოსულსა ზეინაბს ესა.

„უთხარ ზობეიდას, კვდები სიყვარულისგან. ცხოვრებასა და ქვეყნის ქონებათ მე მივსცემდრ იმ ბედნიერებისათვის, რომ იგი ჩემი იყოს. ეგემის, დედაბერო, ოკროში ჩაგვამ, თუ მას გარდასცემ ჩემსა სიტყვებსა.

„ყველაფერი ის, რაც ღმერთმა შექმნა, მშვენიერია, სიყვარული კი—უმშვენიერესი.

„ქაბუკო, შენსა წლოვანებაში თავსა ქალარა აღარ ამშვენებს, და სარო ტანი, სწორია ისე, ვითა ქალარი. მამა დაჰკარგე? ან იქნებ დედა? ძმა? იქნებ დაი?

„მაგრამ გამოუთქმელად დასველიანებულ თვალბის გამომეტყველება ამტკიცებს, რომ შეყვარებული ხარ.

„ყველაფერი ის, რაც ღმერთმა შექმნა, მშვენიერია, სიყვარული კი უმშვენიერესი.

„ის ქალიშვილი, შენ რომ უმღერდი მშვენიერ ლექსებს, გარდაიცვალა, ჩვენო პოეტო.

„დავნატრი იმათ, ვინც სასაფლაოზეა.

„ყველაფერი ის, რაც ღმერთმა შექმნა, მშვენიერია, სიყვარული კი უმშვენიერესი.

„შენ ფრიად მზიარული ხარ, ტუსალო, ხოლო საპყრობილე ხომ იგივე საფლაოა

„დიახ, მაგრამ ჩემი საფლავის ფანჯრიდან მე ვხედავ მეციხოვნის ქალს. იგი თავს მიქნევს, ვითა ქურციკი. თვალნი ბრწყინავენ, ტუჩნი ჩერჩულენ სიყვარულზედა..

აი, ქაბუკო, სულის გიჟურ ლტოლვილებაზე, გულის შეუზღუდველ მისწრაფებაზე, ფერმკრთალ ლოყებზე, ჩამქნარ თვალბის ჩამქრალ სხივებზე, მაშვრალ სხეულის წვალებაზედა, მოხუცებულის სევდა და ფიქრზე, და სიყვარულის მწვავე, უხილავ ცრემლებზე.

მოთქვამს ეგ ჩემი ქანრი!

წყევლი ქვეყანა.

(სატალეცისა)

აქ სქლად გაზრდილა ყვაილო გუნდი ტბისა სიკვდილი, უნო არიან, ვით სიკვდილი, და უგვერდნი.

მით იშუათად გათხობენ მზის ოქროს სხივნი, დრუბელს და ნისლში დაეარუნენი, გადაკარგუნენი.

ფერადებს თხოვენ ჩემი სვედით ყვაილნი მზესა, ყოველ მისს სხივსა ნისლი ახრებს და უნდით აქრებს. ირგვლივ ყვაილნი თვით სიკვდილზე უფრო ტანებთან, მხოლოდ ის ერთი, სულ ქვეყანა წითლად ზრიალდას.

მზის სხივები მას არადეს არ მოსდენა, მაგრამ ყვაის ის შედიღურათ, თითქმის რისხვიით... ოჰ, თვის ფერადი მას ნებით სულად არ მოვლდა, არამედ მიწით, ნოფიერთ კაც ა სისხლით.

იპი ბანნი.

ღეკეშები.

(შეგარდენის საკენტიდან.)

ბათუმი. ხმები დადის, ვითომც, ქალაქის თვითმართველობა ხოლერის ჯეროვან შესახვედრად—არ ემზადებოდეს, ტყვილია. დანამდვილებით გავიგეთ, რომ ზოლერას სასეირნოთ უფასოთ დაეთმობა ალექსანდროვის ბაღი, სადაც „ნურიაგელის“ ტბაში მოზინადრე ბაყაყნი უფასო განუწყვეტელი ორკესტრით დაატბობენ მის ყურთა სმენას.

აქიდანვე. მეცხრამეტე საუკუნეში დაწყებული ქართული ეკლესია, როგორც იქნა მოთავდა. აკლია მხოლოდ ჯერ-ჯერობით სულ რაღაც სამრეკლო, გალავანის მოსრულება, მხატვრობა, გარეთ შედგება და ნახევარს ზევით წაშენება.

იქიდანვე. ვახეთ „ბატუმსკია იზვესტიას“ რედაქტორი ჯარიმის გადაუხდელიობისათვის, ერთი თვის ოთხ-კუთხეს შუა უქმად გაჩერების შემდეგ კვლავ დაუბრუნდა თავის გაზეთს.

აქიდანვე. ბათუმის საურთი-ერთო ნდობის საზოგადოების დირექტორის დაცლილ ადგილზე დეტევენ ბ.ბ. ანდრია დეკანოზოვი და ნიკო ჯაყელი. ბ. დეკანოზოვს სეკულანტათ აურჩევია ბ. ს. მდივანი, მხოლოდ ბ. ჯაყელს—ვერ გავიგეთ ვინ. დუელი მოხდება 27 ივნისს, ქალაქის თვითმართველობის დარბაზში ურთი ერთთათვის თავ-ბირში კენჭების დაშენით.

ს ა ლ ა ე ბ ა.

I

გაუმარჯოს ხოლერას! მობრძანდი შენი ჭირიმე, ისე დაგივდებით, რომ უკეთესი აღარ შეიძლება. მოდი, ჯან, მოდი. დაგავიწყებთ შენს სამშობლო აზიას.—მობრძანდი შენი სულისა, „სამკალი ფრიად არს“, მკვლევებს კი მკლავი დაეღალათ... ხალხი კი, შავი ხალხი ისევ ცოცხალია... შენც ხომ შავი ხალხი გიყვარს, ჩემო ხალერა? მოდი მიგვიღე, შეგვიფარე შენს კალთებს ქვეშ—მოგვასვენე—გვეყუარე ამდენი ტანჯვა ვაძემა—გვეყუარე გაიცხებული, გაჯახირებული სულის კბილით ჩაფრენა. გვეყუარე ჩვენი შეილებების შიმშილით სულის ლაფვის ტქერა. გვეყუარე სიმშლი, სიყმილი, ტყვენა, და ვაი, ვაი! მოდი ხოლერა, მოიღე შენი მკრელი ცელი, მორჩი და მოგვარჩინე. დარწმუნდი ხოლერაჯან, რომ ვერ შეგვაშინებ, რადგან ერთხელ სიკვდილი სჯობია მრავალჯანს დანებებასა“.

მოდი ჩვენო ერთადერთო იმედო, ნუგეშო და სიხარულო. მოდი მაგრამ ფრთხილად იყავი... კისერი არხად წაიტეხო. ხომ იცი, მომრევის მომრევი არ დაიღვევა, მაგონის ზღობნი არ გამოწყტება. ჩვენც გვეყვანან ჩემო კარგო, ისეთი დელიანდები, ისეთი დევ-გმირები, რომლებთანაც კიდილი ხელს არ მოგტყმს. არ გირჩევთ ჩვენო ტკბილი ხოლერა, იმერეთისკენ დაიჭირო „მარშრუტ“, არ გირჩევთ, რადგან შედ „ქაჩირაზზე“ დაგხვდება გიორგი მეჯორგეთ უხუცესი, (ძველათ ამილახვარი) დაგხვდება თავის ექვს ფეხა ხროვა—ჯოჯოი დაგხვდება და ვაი შენი ბრალი. არ იფიქრო დღესელები და ჩრდილელები შენ დაგანებოს, ეს იმათი მსხვერპლია, მისი ზეარაკია. ხელი აიღე, თორემ გიორგის რომ მარცო, კოლია წაეშველება და ვაი შენი ძვლების ქახა-ქუხი, ვაი შენი „დახვანული“ კბილების ბრალი. ერიდე ბიძავე, ერიდე—ერიდე ჩემო ლაპაზო, მდევლებსაც—თუ ვინმე სუქან კანჭიანია სასიკვდილო, ისინიც კარგად მოინლელებენ, მაგრამ ჯერ უტევე, ღრამა ფული აქვთ სახელითა ღმთისათა მოსაბოჭი. ერიდე ბიძავე ქუთაისს, რა უნდა დააკლო შენ მას შენი ცელით, როცა მისთვის ვერაფერი დაუკლია 30 წლის განმავლობაში დავით ნიკარაძეს თავის რხმალით. არ შეიარო კიათურაში—ტყელი ხარჯია—იქ ისეთი ყოჩაღი რეინის მუშებია, ისე ჩაშაგებულია ყველა, რომ შენ თვითონ გეგეშინება. რის მაქნისი ხარ სამტრედიაში—რა შემოსავალი გქნება იქ, სადაც ჯაშის ლოცვა-კურთხევით ნიკარაძე ექიმბანაშობს—იქ შენ რაღა საჭირო ხარ, თუ მაინდამაინც ხონისაკენ წახვიდე, ივანე შარაშიძის „პროპუსიკი“ წაინმძღვარე, მაგრამ ვერც იქ გახდები რამეს, ილია ბახტაძე ლექციის შადრევანს შეგიშაპუნებს და ერთიან მოგსპობს.

ზონიდგან კულ-ამოძღებულს სამტრედიაში „ღვლევატსიკი“ პოეზი დაგხვდება ფოთიდგან—ძრიელ გულით მიგზაბტიებენ—მაგრამ ჩემო იმედო, ფრთხილად იყავი, ნიკოლას ძემ არ გიხიბნას, მისებური ყვანტი არ ამოგყარს—არ გირჩევ წახვიდე თუ ის ფოთში იქნა, თუ პეტერბურგშია და გუჩკოვს ზღანოვიჩზე ემუსაიდება, მაშინ ნუ გეშინა, გასწი პირდაპირ, ნიკოს მაგიერ იონა დაგიხვდება. მართლაც გაუხარდება შენი სტუმრობა, რადგან შენი დარბაზობის შემდეგ ბევრის ნეკროლოგი ექნება დასაწერი.

თუ არ დაგიშლია და ფოთში შეხვალ, ფრთხილად იყავ, ვაი თუ ბარამიძეს მისი გაძვალტყავებული მუშა ეგონა და გცემოს. კრიდე „ხარატუსტრას“ ფრთხილად, თორემ ჩაგირუ უღლებს. მართალია ფოთში, ჩემო სულის კოლოფო ბევრი საქმე გქნება, მაგრამ ბევრსაც ნუ მოიკლი, შემოყვე გურიისაკენ, გამოიარე მალთაყვა-გრიგოლეთს, მერმეთ

ფრთხილად იყავი, არ დაეძგერო ტელემაკ გურიელის გაბურდნულ თავს, ან და „ზურაჩნი“ სტუდენტი ვანოს დაბნეულ ტვინს. ერიდე მეტადრე ვანოს, თორემ ის ძრიელ საშიში კაცია, შენ კი არა, ღვიძლის დანდობა არ იცის, ღვიძლის... სუფსაში ნავის მაგიერ ჩაგეჭი მატარებელში და ჩაბრძანდი ნათუმში, მაგრამ სჯობს თავი დაანებო, ენდე ჩემს ტადარას, იქ უშენოდაც კი ხანია სსაფლათა. თუ არ დაგიშლია და ესტუმრები, ცოცხლებს ბევრს ვერ ნახავ, ჩიკვაძის შიშით მიმალულებია—მიბრძანდი სასაფლაოზე, იქ მეორე დაგიხვდება, შემოგჩივლებენ მკვდრები, გეტყვიან, რომ იმთაუც სიკოლს დრამა ფულს ახდევინებენ და რადგან ფული არავინ ჩაახოლა საწინდრად ბეტლები და გვირგვინები მიაქვთ—მაგრამ ეგ არაფერია—ბრიყვს ვერ მოუხმარია, ღმერთმა შეარგოს ტყვიანსო.

ნუ დალონდები ჩემო სულის კოკროქინა, ჩემო ხოლერა—მართალია ბათუმში ვერაფერს ნახავ საკბილას, მაგრამ სამ-გიგოთო ყველა გირჩევს გასწიო გურიისაკენ, მაგრამ მოტყუებდები ჩემო ძაძი, გურია კაცია, შენ მას ვერას დააკლებ, ის ნაწრთობია, მან ბევრ ეამს და ხოლერას გაუძლო და დღესაც უძლებს. შენ რას დააკლებ ჩემო ბიძია იმ კუთხეს, სადაც ძმანი ღუმბაძენი დაიბადნენ, შენ რას უხამ იმ ქვეყანას, ვინც კრილოვ-ტოლმაჩოვ-ერმოლოვს გაუძლო და დღესაც უძლებს, მაგრამ ვისუ დაიბ არ გეტყვი, წაიდე ნახე, გაეცანი, სთითაოდ გადაკონცენ... შენ მოჰკლავ თუ შენ მოგკლავენ, მე იმისთვის არ დავდონდე. მხოლოდ ერიდე ახლად გათავებულ „ვაგალავებულ“ პლატონ ბერიძეს და მის სანტიარულ რეჩის ხეთქილს. ასე ჩემო ხოლერაჯან.

დაგთუბი მარად შენი მისიყვარულე ავეცია.

ს ი მ ლ მ რ ა.

ღე, ჩემ ქოხსა ქარიშხალმა გადალფხრიწოს სახურავი, დაუნგრისოს კარ—კედლები,—მიაყენოს საქმე ავი. სარეცელში დედა-მშობელს, როს სიზმარში ვყავდე შვილი, გვერდით მჯდომი, მოალერსე, არა სახე დაღვრემილი, ნანგრევებ ქვეშ ამოაძროს სასიკვდილოთ საწყაღს სული, არ აღირსოს ჩემი ნახეა, ჩემით ტკობა სიხარული.

ღე, ჩემ ცაზე ცხოვრებისა სიხარულის მზე არ სჩანდეს და მთოვარე, ვარსკლავთ კრება იმედის ველს შუქს არ ფენდენ, ჩემს გარშემო ბნელეთის ძე თავისუფლად თარეშობდეს, „გავიმარჯვებთ, გავიმარჯვებთ!“ შმაგათ თავზე დამძახოდეს, გზა ეკლებით მოქარგული სევდას სევდას უმატებდეს, და დემონი ჩემს ტანჯვაზე გულიანათ ხარხაროდეს;

დღე, ზღვაზედა ცხოვრებისა
 ჩემს ნავს ანძა უტყდებოდეს,
 მხოლოდ მე კი-მხნე-ჯომარდსა
 ხელში მაგრად ხოფი მქონდეს,
 და ბოლაზი ჩემი ნავის
 არ მოსჩანდეს, არც ჩნდებოდეს,
 არ შედრკება ჩემი გული,
 ხმალს ქარქაშში არ ჩაივებ
 და მეგრძოლის შესაფერად
 სასიკვდილოდ თავს დავიდებ!
 არ ვიტრებ, არ ვიკვნესებ,
 კრემლი ვაჟ-კაცს არ შემშვენის
 და რაც ვწყველო ჩემი ბედი,
 ჩემ ცხოვრებას არ უშველის,
 თუ რომ ჩემებრ დაჩაგრულთა
 ძალას ძალა არ ვახმარე,
 ჩემი მოძმე, ჩემებრ მონა,
 მომავალით არ ვახარე.
 მრწამს, მრწამს მალე განთიადი
 დღის სინათლეს გვამცნობს ახლოს,
 მაშ, მაშვრალნო მედგრათ, მედგრათ,
 რომ ცხოვრება გაგვენახლოს!

ს. ქურიძე.

დ ე კ ვ ი ბ ი.

(უსახელოს სააგენტო)

ნიგოთი. ქვიანის მღვდელმა, მამა თეოფანემ,
 გასული წლის დრამა არ მიიღო და რადგან მთავ-
 რობამ ძალად შიადებია, ქველ-მოქმედებას მიმართა:
 ეს „ძალად“ მინალები ფულეები ერთბაშით ქვიანის
 სამკითხველოს შესწირა და ამით იმისი საქმე ძლიერ
 წინ წასწია. ამბობენ: პატივ-ცემული მღვდელი წელ-
 საც იმ ქველ მოქმედებას განიმეორებსო.

იქიდანვე. შესადგურე კირილე ქანქარიძე სრო-
 ლაში ვარჯიშობს. ამ დღეებში ვარჯიშობის დროს
 შემოამარცხდა ერთი თავისი ამხანაგი. ამის გამო სა-
 დგურის ყველა მოსამსახურეებში ძლიერი გლოვა
 არის.

იქიდანვე. ვანო ქეშმარიტ-კავშირაძეს კირი-
 ლესთან უთანხმოების შემდეგ, ტალმაჩევის ლანჩუ-
 თში ყოფნის დროს აღებული კეთილ საიმედობის
 მოწმობა აღმოაჩნდა. ეს ნიშანი უბეში მალვის (თუ
 ფრთხილად შენახვის) გამო ძლიერ დაზიანებულია.

იქიდანვე. ძიძიგური, სკუჩხად არის.

იქიდანვე. ცნობილი ლიტერატორი ტ. ართ-
 მელაძე საზაფხულოდ ჩამოვიდა. ამბობენ ორ თვეს
 დედათა მონასტერში გაატარებსო.

შესტვირული.

(ძველ სენაკის ბანკის გამგეობისა და მის მოიჯარადრე
ვაქრების ს. გულისხმოდ)

ერთი წელია მას აქეთ,
 რაც სტვირს ავადე ხელია,
 კუთხეში მივდე, რამეთუ
 მასალა გამომელია.
 მაგრამ დღეს ისევ დამჭირდა
 ეს ჩემი გულა ძველია,
 ზედ მინდა ჩავადილინო
 ორიოდ სიტყვა მწველია...
 მსურს რომ შევამკო ხმა ტკბილად
 ამხანაგობა ჩვენია,
 რადგანაც იმათ პირობას
 კული რამ გამოჩენია.

დამჯდარან, ერთად მოყრილან,
 ეგ ჩვენი ბანკის გამირები,
 დავიწყებით რაც ქონდათ
 ხალხისგან დანაპირები...
 გვერდში მოუსხამთ ვაქრები
 უძლომი წურბლის პირები,
 და მათ გადასცეს იჯარით
 ფარდული, გინა ფულეები:
 და უთხრეს ვაქრებს: თქვენ თალეთ
 ამ წელში ბანკის „დუმოა“

არ გაამხილოდ მხოლო კი,
პირობა გქონდეთ ჩუმაო...
პარკი იყიდეთ, როგორც გსურთ
და გასქრას თქვენმა გულმაო,
არ-კი გაიგოს ეს საქმე
ხალხიდან მაინც ყურმაო;

— უღლეოთ გამოქექილი
— ძველი სენაკის ვაჭრები,
საქმეს შეუდგენ ერთგულათ
იციან ესე დარგები...
შემოიტანეს სოფლიდან
ნატანჯ-ნადაგი პარკები,
წინ შეხედენ კულის ლაქუცით
მოიჯარადრე ვაჭრები,
ერთი ათს აძლევს,
მეორე, ათი შაურით მეტია,
მესამე თერთმეტს ასრულებს,
ეს გერასიმე ტეტია,
სამივე ამხანაგია,
სამივე ფულიხვეტია,
წონისა მოტყუებაში
ქება არ ღნდა, მეტია.

ხალხმა რაღა ქნას, რომ ნახა
ბანკი ვაჭრებზე გდებული,
შორს წასვლას ისევ არჩიეს
აქა დარჩენა ვნებული,
ვაჭრებმა ხელში ჩაიგდეს
ხალხისგან შემოღებული,
წონაშიც ბევრი ივარგეს
და ფასიც ბევრათ კლებული.

ძმაო ეშმაკო, შენა გთხოვ
მოხედო ჩვენსა ჭირებსა,
და დაუარო მათრახით
ხალხისა გამამწირებსა,
სათითოულოდ უშუშხო
პირველად ბანკის გმირებსა,
მერმე მიყვევი ჩარჩ ვაჭრებს
სულითა დანამკირებსა
რამოდენიმე კაცია,
ვაგლახათ ლესენ კბილებსა,
დაბალსა ლობეს ეძებენ
ჯიბისა გამათბილებსა ..
ამათ ვადაჰკარ მათრახი,
გაფიცებ შენსა შვილებსა.
ამათი ზურგი აიტანს
არა ერთს და ორ წყვილებსა.
ნახურისპირელი.

მ მ ს ტ ვ ი რ უ ლ ი.

ვერ გავმქეცი, არ იქნა
ამ ოხერ ბედის წერასა,
მთელი დღე ოფლში ვიხარე
მაინც ვერ გავხთი ვერასა,
სჯობს ისევ სტვირსა მივმართო,
ჩაგბერო ჩემებურათა,
გულში ჩახოვას სჯობია
დავსძახო ძველებურათა.
ან და კი ძალმიძეს გავჩუქდე
და არ ვამღერო სტვირია?
ქვეყანა დალაგებულა,
ძილისპირები სჭირია.
გლებები მორიგებიან
ბატონებს მთა და ბარზედა,
კურტნით უზიდვენ ნახევარ
ღალას, ბედელის კარზედა.
„ლაქიათ“ გარდაქცევიან
მუშები ხაზინებსა,
ოღონდ დასტოვონ ალაგზე
ღამეც არ დაძინებსა.
სულიერ მამებს ცხოვარნი
ისევა დაუბრუნესა,
მატყლს კრეკენ, მსუქან ზურგებზე
ავარჯიშებენ კბილებსა.
ერთობის ასის თავებსა
კისერზე ჯაჭვი ჰკიდაა:
სამართალი და სინდისი
გროშებზე გაუყიდა.
ზოგნი მწერლებათ შემძვროლან
ენა ქართალა გმირები,
გუშინდელ ამხანაგებსა
დღეს მათგანჰქევით ვირები.
ნათელი რაზმი გაშავდა,
შავი ხომ მაინც შავია,
გუშინ რომ მტრებსა ებრძოდა
დღეს მისი მოურავია ..
მასწავლებლებიც დაქანდენ
უსაქმოთ დაყიადობენ,
ბევრ მშვიდობიან ოჯახებს
უკუღმა ატრიალებენ.
ფეხეკუციათ გარდიქცენ
სოფლისა ბიჭ-ბუჭებიო,
დამჩრწიან კარისკარზედა
ვით უმწყესური თხებიო.
უბრალო ნაცვალ ყარაულს
თავი რაღაცა გონია,
კაზაკ სტრატეები მაგათზე
სანატრი მოსაგონია.
ცნობილი ავაზაკები
საქმეს უდვიან თავშია,

და მართალი რომ წამოგცოტეს
 მჯილი მოგელის ყბაშია.
 ხმას არვინ იღებს წინაღმდეგ,
 კმაყოფილია ყველაო,
 მტრებს უხვად მოსდით სამკალი,
 გაისმის ოროველაო.
 ამ დროში ვილას რათ უნდა,
 სტერიზზე სიმართლის მღერაო
 ჩაეჭუმდე მიჯობს, არ მინდა
 ამიტყდეს ხათაბელაო.

შხანკოლა.

ხონის რამე-რუმე.

წარმოიდგინეთ წარმოუდგენელი! გუშინ წინ, ჩემთვის სრულიად მოულოდნელად, ხონში გამოემდგინა. დალახეროს, ლახერის მპყრობელმა! რა მინდოდა აქ, ანგელოზთა სავანეში, ვყოფილიყავ იქ სადაც ვშობილვარ, გავზრდილვარ. მარა ვიღებ რა მხედველობაში. ა) რომ დღეს პოლიტიკური ზომენტი ხელს არ უწყობს შეჭრილებლობას. ბ) რომ ძალნი ჩემნი დაქსასულ არიან. გ) რომ ხონიც, ასეთუ ისე, საინტერესო დაბაა, — მეც ვურიგდები ჩემს მდგომარეობას და მოვალეთ ვრაცხ ჩემს თავს, ვავეცნა აქაურობას. — დიახ, რეზოლიუცია ასეთი და მეც სისრულეში უნდა მოვიყვანო. დავიწყებ ბაზარ-ბაზარ ხეტიალი. ვხედავ ერთი ხანში შესული გვამი მობრძანდება; გულზე კიღია ინსპ. მაქსიკოვის სურათი და ლევიცის „კურსი“. ლოგიურის სკვნით დავსკვნი, რომ ეს გვამი მასწავლებელი იყო და მასთან თანამედროვე პედაგოგიის უკანასკნელ სიტყვით გულს დაკონებული. თან ეს გული რაღაცაზე სწრხდა, ჩიოდა. გაცნობა მოვიწოდებ. წარუდგე, წარმომიდგა.

— „ალექსანდრე მაქარაძე გახლავართ!“ მომახალა. მეც მივეპასუხე.

— „ყმაწვილო, წარმოიდგინეთ ჩემი ტრაგიზმი, აი რაშია საქმე. გაზეთებში დამიწერეს, ვითომ ქართულს ვავიწყებდე ბავშვებს და რუსულს ვაყვარებდე. ტყვილია, არ დავიჯეროთ! მინდა უარყო ესა, მარა როგორ აღარ ვიცი: თუ ვსთქვი კი ვასწავლი ქართულსთქვა, — დირექცია და მთავრობა დამემტერება, თუ დავადასტეს კორესპონდენტის ცნობა, მაშინ ხალხი მიბღვერს. რა ვქნა არ ვიცი, საშინელ მდგომარეობაში ვარ“...

ასეთი მუსაიფი გამიბა ამ გვამმა, მარა რაკი შევატყე, რომ გლახაქრიაშვილივით სიტყვას ბოლოს ვერ მისცემდა, მე ვუსამძიმრე და გავშორდი.

გავიხედე, რამდენიმე ქალბატონი, თავს მანტეკლერის შლიაპებით, სადღაც მიიჩქარებიან. უცებ ერთმა მათგანმა ყურადღება მომაპყრო და ჩამილაპარაკა:

— ყმაწვილო, აქედან ერთი ფრიალ და ფრიალ ნაცოფიერი პედაგოგი ვადაყავთ... ჩვენ მოგახსენებთ ინსპექტორ გემელმანზე, რომლის შესახებ ამას წინეთ „ფონში“ და „დროებაში“ რაღაც კორებს სწერდენ. ქართულ ენას, პოლიტიკაო და სხვა. . გაიგებდი ალბათ. . . აი ვადაყავთ და პატივსაცემ სადილს ვუყვებთ — მივიღეთ მონაწილეობა.

მე, რასაკვირველია, დავეთანხმე და ერთი ლოცუანი ქანქარი ვიშვლიქე. იმათაც გავშორდი, გულში კი ვსთქვი: მარკვი ძაღლია ბუნებისაო! რითი აიხსნება ის, რომ ქალთა გული ყოველთვის ლობიერება ტანჯულთა და დევნილთა ამა ქვეყნისა, მოვიგონე გემელმანის წინა მოადგილე სოლოვიცი, რომელსაც კი ვაყოლა ქალბატონები ყავდა თავიანისმცემლებათ... და განვაგრძე ხეტიალი.

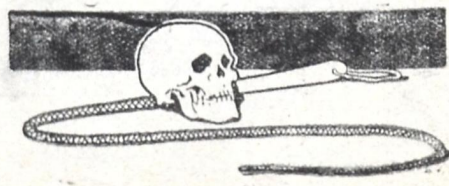
გავიხედე, რამოდენიმე ბავშვი ისე პორუცობენ, რო გეამებათ. გამოირკვა, რომ ინსპექტორ მამაიძეს დაებარებია არ დადებების დაწესების: ილაპარაკეთ მუდამ რუსულათ, ქართული ისედაც იცით და ისე გეცოდინებათ რუსული, როგორც ჩვენმა მარინეს სასწავლებლის ბავშვებმაო... და ბავშვებიც გულ მოდგინეთ ასრულდენ ამ მამაშვილურ დარიგებას.

მივიღვიარ — ვხედავ რას ვხედავ. შერენგა მასწავლებლებისა, ბრწყინავს ყვითელი ფოლქები, ბრკევილებს კაკარდები... კინაღამ თვალი დამიფსო სხვითა ტყორცნამ. . დასწყევლოს ალახმა! რა უბედურ ფეხზე ავდექი ყველგან მასწავლებლები და მასწავლებლები! ამოვარდა მაგათი სახსენებელი, ნუ თუ სხვა არავინაა ხონში?

აი ავერ ერთი ჩაყოლოტებული ყმაწვილი მოგორავს, საანგარიშო ჩოთქებით დატვირთული. მადლობა ღმერთს, ეს მანც არ იქნება მასწავლებელი.

— ნება მიბოძეთ გაგეცნოთ, — დაიწყა მან: გახლავარ ვაქარი — მეტარნ-მედოშე იასონ პავლიჩ ჩხენკელი — ანუ პილატე. . ერთ დროს მასწავლებელი ვიყავი, ეხლა კი .. „დასწყევლოს ეშმაქმა, კიდევ მასწავლებელი, წამოვიძახე და გავიქეცი. მესმის, იძახის ვაჟი! ეხლა რეჩებს ვამბობ, სენატორებს ვესალმები ვაქრების სახელით... წყეულია მასწავლებლობა... წაველ დასაძინებლათ. თუ ხვალაც აქ გავიღვიძე, ალბათ სხვებსაც ვავიცნობ... ეხლა კი მშვიდობით.

ქვე-ქვეშა ეშმაკი.

ქ ი ა რ ა დ ა .

ერთი პატარა დაბაა,
 ქუთაისს ქვემოთ მდებარე.
 დაბებში უპირველესი,
 ხალხი ასხია მგზნებარე,
 უზომო რამე ტრაბახი
 თავისა თვისის მქებარე,
 განმანათლებელ ჩარადნის
 სიმრავლით აღმამთებარე.
 თანაც გამძრობი ტყავისა,
 თუ ვნდევ ჩამოგებარე.
 ინტელიგენტიც ბევრი ყავს
 ცარიელ სიტყვით მყეფარე.
 რამოდენიმე ექიმი
 არა ურიგო მყეფარე.

აი, ეს დაბა გასკერით
 ორ თანასწორე ნაწილათ,
 თუ სიზარბაცე არა გქირთ,
 მას მოახტებებთ აღვირათ.
 ფეხები ძაღლებს მიუგდეთ,
 კიდევ ეყოფათ სადილათ
 თავი კი შემოინახეთ,
 გამოგვადგება ნამდვილათ.

მეორე სიტყვა, მყრალია,
 შემხუთვიელ სჯრნელოვანი...
 (ოდეს თქვენ მასა ემსგავსოთ,
 მოყვასთა შექქნან გლოვანი.)
 დასტრიალებენ ყვავები,
 სვავთა და ყორანთ გროვანი,
 ან თუ მშიერი ძაღლები,
 ტურათ და მგელთა ხროვანი.
 სიმღერა ისმის იმათგან
 გამარჯვებული ხმოვანი.

გაპკვეთეთ ესე საგანიც
 გაპკვეთეთ თანასწორათა,
 ამოირჩიეთ პირველი,
 ოდეს იხილოთ ორათა.
 დე ისევ დარჩეს მეორე
 მინდორში საგდებ მძორათა,
 დამწეულ მტაცებლებისა
 გასაძლებ მოსაყორათა.

მესამე სიტყვა, მხარეა
 სამშობლოისა ჩვენისა,
 მჯავისა წყლების, მწყურების,
 სიუხვით გამოჩენისა...
 ტურფა, კეკლუცი, ლაშაზი,
 გამოუთქმელი ენისა,
 ხალხი ღობიოს მოყვარე
 სიღინჯის გამოჩენისა,
 ღვთისა მშოსავი, მლოცველი
 მავედრებელი ზენისა,
 ლაპარაკშიგან, სიუხვით

მომხმარებელი „ქვე“ ნისა
 დიდი არა აქვს მანძილი
 კორტოხზე ვადმოფრენისა.
 უნდა გაიქრას ეგ მხარეც,
 გაიქრას უზოგველოთა . .
 მაშ ხელი კალამსი გაუსვით
 როგორც გჩვევიათ ძველოთა...
 ბოლო არ გვინდა იმისი,
 თავი გვექირია მთელოთა
 შარადის იგი არგია,
 მას დაუდევით მცველოთა
 სამი არსების თავისგან,
 თქვენ მიერ მონაკვეთისა,
 გამოგორდება სახელი
 ხალხისა დამაფეთისა...
 სოველით გულის ფანქალოთ
 სილაჩრის შესაერთისა. .
 ეინაც ვერა სცნა აქამდე
 მაღლი არ სწყალობს ღმერთისა,

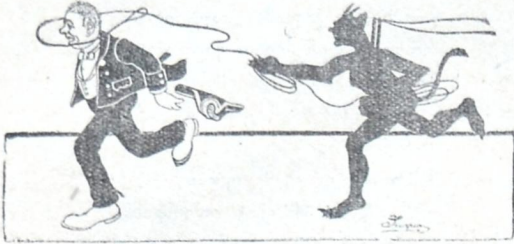
კოლო.

ნიგოთიდიან.

დიდი შრომის გამოჩენმა,
 ჩვენში დიდათ ნამსახურმა,
 აწ სხვა შრომა განიძრახა
 სმოტრიტელმა ძიძიგურმა.
 მკლავის ძალა გაისინჯა,
 არ დაზოგა ღონე სულა,
 და სტრაენიკის მოწოდება
 ჩინებულათ შესარულა:
 დაეძგერა ვითა ღომი,
 ვინმე შევირდს, მგალობლიშვილს...
 და იგი დღე დააყენა,
 რასაც ქორი უზამს წიწილს.
 თუმც სტრაენიკი ასრულებდა,
 მის ბრძანებას ყოველ წამში,
 მაგრამ იმას როგორ აცლის!!!
 თვითვე აგდებს ნაობაში.
 მამასახლისმა რა ნახა
 თვის ალაგზე სმოტრიტელი,
 ის „ტყვე იხსნა“ და ძიძიგურს
 შეუყენა ოქმი ვრცელი.

ამას წინეთ თუმცა „გლეხმა“
 ძლიერ აქო ძიდიგური,
 მაგრამ ახლა საქიროა
 გახდეს ბეჭებ შენახური.

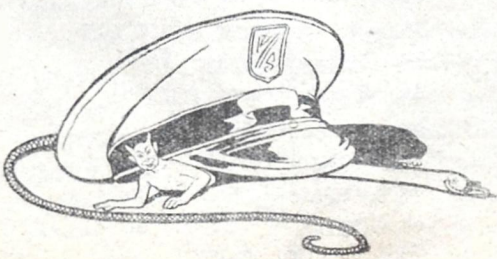
დ ე პ ე შ ე ბ ი.

თელავა. მ. მის, ვისაც ჯერ არს, მიუღია ცნობები „ახალი“ აგენტებისაგან, რომ „მათრახის“ კორესპონდენტები თელავის ჯურღმულულებში იმაღლებიანო. მოახდინეს „აბლაღა.“ დაიჭირეს ონისე, გაზეთების აგენტი, ღიაკვანი და ყველასაგან ცნობილი მალამალა (უკანასკნელმა თუმცა წერა-კითხვა არ იცის, მაგრამ მოწინავე წერილებს მაინც ახერხებს), დამნაშავენი იმ დღესვე განთავისუფლდეს, რამაც დიდათ დაალონა კოლა ფერშალი, ყაზოა და ჩიჩქინა, უფრო კი კლასნი დაშები.

იქიდანვე. ამავე დღეს თათუზოვებმა და მათმა ავან ჩავენებმა აფიცრებს ერთგული მოღვაწეობისათვის სადილი გაუმართეს. იქიდან დაბრუნების დროს, რადგანაც ზოგიერთები მშვიდრები დარჩომილიყვნენ, ზოინდომეს ერთი აფიცრის. . . მაგრამ ხალხმა არ დაანება, დაქრილი თფილისში გაგზავნეს მოსარჩენათ.

იქიდანვე. მომავალ კვირაში, ყველასაგან ცნობილი სტუდენტი პანოვი, ახალ რემონტიან კლუბში, წაიკითხავს ლექციას, თუ როგორ უნდა მოეწყოს ბულვარდზე. რომ კორესპონდენტებმა ვერ გაიგონ იგი.

იქიდანვე. როგორც გავიგეთ, ოთხ მოძღვარს განუძრახავს თავის სამწყსო ვადიანტანოს რევაზასთან, თუ იგი კარტის თამაშსაც მოუწყობს მათ. მიხაკოც დაჰპირებიან, რომ თავის გრამაფონსაც იქ ჩამოიტანს.

წერილი სოსუმდგან.

ძმო ეშმაკ! გვაცოდინა ნეტა რისთვის მოგვიძულეთ? ვიცი თ მოცლა არ გექნება მიტომაც არ გვინახულეთ, მაგრამ ახლა ნუ გაგვწირავთ, თხოვნა აგი შეგვისრულეთ, ერთობ დიდი საქირო ხართ, სხვა დროს როდის მოგატყულებთ,

ბულვარში ნუ გაჩერდებით, ბაზრისაკენ გამოსწიეთ არ წარმოგსცდეთ ეშმაკობა ისე გულში ჩაიტყიეთ, იქა ნახათ „მანწალებს“ და მათრახით შეუტყიეთ, რაცა შესძლოთ გაუსწორდით სხვა ნისიად დაუტყიეთ.

იქავე გვყავს სამი კაცი ჯოჯოხეთში წასაყვანი: ერთი დიდი და მეორე მიკიტანი, მესამე კი ხარაზია სანაქებო ხულიგანი და ამითაც მოუხდაბა რომ აუწვთ ზურგის კანი.

ნოქრებშიაც ურევია ერთი ორი სანაქებო, უთხარ: ასეთ სისაძაღლეს რათ ჩადიხართ ბატონებო სანამ რიგზე არ დაცოცხოთ თავი კი არ დაანებო... მერმე თქვენი ნება იყოს, რაც ისურვო, რაც ინებო.

როცა მორჩე ამა საქმებს ნესტორასაც გაუარე, უთხარი რო კეუა ნახოს, თორემ გახდეს გულ მწუხარე, მათრახისგან შენახურსა დაუბნელდეს მზე და მთვარე სიტკბოება წუთიერი, გადაექცეს ვით ძირმწარე.

სოხუმელი ჭრაჭინა.

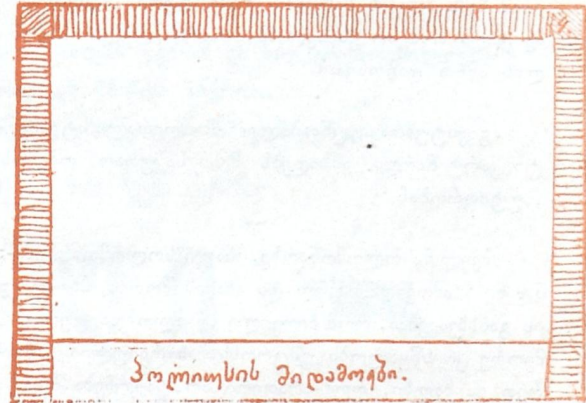
მას შემდეგ, რაც კაპენჰაგენის უნივერსიტეტმა ჩრდილოეთი პოლიუსის გენიოსი-აღმომჩენელი კლუკი საპატოო წვერით დანიშნა, მან მისი საბუთების შემოწმება გადასწყვიტა. ჩვენ შეძლება გვეძლევა აქ, პირველად სიტყვა-სიტყვით გამოვამკვივროთ ორიგინალური მოხსენება დიადი მკვლევარისა.

—ერთ მშვენიერ დღეს, მე ვუთხარი ჩემ ცოლს: «დღეს სადილათ ნუ მიციდი, მიტომ რომ მე მიინდა ცოტათი ჩრდილოეთი პოლიუსისკენ ვავიარო». — «მართლა? მაშ გეთაყვა არ დაივიწყო შენი სახამთრო წამოსასხამის წაღება», მიძასუხა მან. მე ჩავიცვი ჩემი ქურქი, დავიხურე ქუდი და გარეთ გამოვედი.

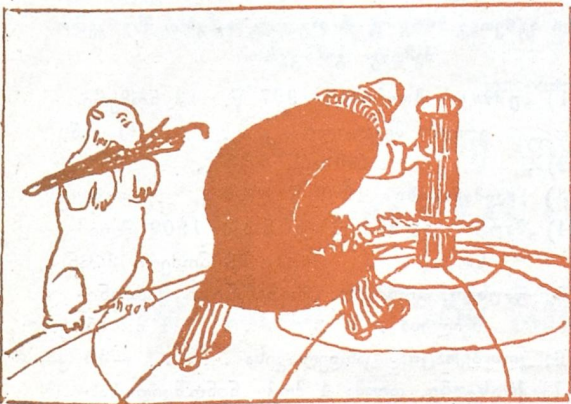

შპიცბერგენის ჩრდილოეთით ჯვარდინი გზა. მე მარჯვნივ გავყევი, გზის მაჩვენებლის თანახმად.

პოლიუსის პიღამოგბი.

ჩქარა მივალწიე პოლიუსსაც. მე ის ფოტოგრაფიულად გადავიღე და ამასთანავე ვადგენ უმაღლესს სენატის წინაშე. სამწუხაროდ მასზე ვერაფერს დინახეთ, რადგან პოლიუსი ისეთი გიჟური სიჩქარით ტრიალებს, რომ ვერც ერთი მსწრაფლ გადამღები აპპარატი ვერ დაეწევა მას.

ამიტომ მე ვცადე პოლიუსის დამავრება. თანაც საბედნიეროთ პატარა ხერხი აღმომაჩნდა. მოხერხე ჩრდილო პოლიუსის წვერი. ეს საქმე ადვილი გამოდგა, რადგან ის წმინდა შოკოლადისა იყო. გავხვიე ქაღალდში და წამოვიღე.

ძვირფასი განძი სახლში კომოდზე შემოვდევი. საუბედუროთ, ჩემი პატარა ვევი ტუბილეულობის დიდი მოყვარულია. მან შესქამა ჩრდილო პოლიუსი. ამის შემდეგ ის ისე ძლიერ ვაიჟღენტა ანდამატის ძალით, რომ არც ერთ გემში მისი ჩაენა არ შეიძლება. ეს რომ ასე არ იყოს, დიდის სიამოვნებით წარმოვადგენდი კაპენჰაგენის უნივერსიტეტის წინაშე ამ ბავშვს, როგორც ფრიად დიდ მნიშვნელოვან საბუთს.

ო ს უ რ გ ე თ ი .

(პროვინციელის ამონაგვენი.)

ხმებია: ახალ ქალაქის პრისკავს პასუხის გებაში აძლევენ მოქალაქეებისადმი ზრდილობიანად მოპყრობისათვისო. ახია მაზე.

პარკის საშრობ ყაზარმებში შეუდგენ დახრჩობას. მუშაობა იწყება გათენებისას ე. ი. ოთხ საათზე და თავდება დაღამებისას ე. ი. ცხრა საათზე ამ დროში ახრჩობენ როგორც პარკის ქიებს, ისე იქ მომუშავე მუშებს; მათ შორის ცამეტ თოთხმეტ წლისანიც ურევია.

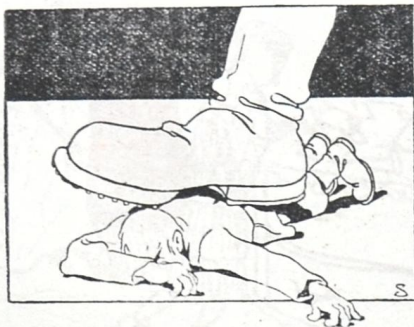
აფ-თიაქარი ვასილი ამბობს: ვინ გამიბედავს, რომ მაზანდაზე მაყიდვინოს პარკი?! ვინ იქნება ის რომ ჩემს პარკის სასწორს რამე ისეთი შესწამოს?! მე ეხლა ხომ არ ვსწავლობ როგორ უნდა საქონლის აწონ დაწონვაო.

გვეტუშურა „ცნობილი“ მომღერალი სტუდენტი კარტ ნარდი. ამზადებს მის საკუთარ ოპერას „უტიფრობას.“

ძველ ნასოლომონარზე, ახალი სოლომონ „წმი: ნდანი“ ამოვიდა. ძველ და ახალს შორის, მხოლოდ ის განსხვავებაა, რომ პირველი სწყალობდა უფროსს, მეორე კი სწყალობს უმცროსს. ახირებულია სწორეთ ეს ხალხი, რომ არაფერი არ დაურჩება შეუტყობელი!

მიუხედავათ იმისა, რომ ბოქაული კუხალეიშვილი პასუხის გებაშია მიცემული — ის მაინც შეურყვევლად სდგას თავის პოსტზე. ეს, ალბად, იმიტომ, რომ ფოთში ჩადენილ ცოდვებისთვის ყოფილა მიცემული პასუხის გებაში და არა აქაურში.

გამწარებული.

ლანჩუთის სამოსამართლო სამმართველოს წერილი ეშმაკისადმი.

წაიკითხავდი, ძამიავ, ხმა გამივრცელეს ცუდიო: მთელ საქმეებით დავიწვი, ვითომ, ლანჩუთის სუდიო.

მაი „სახალხო ვაზეთში“ ვილაცას დაუწერია, ან ქვეა ლალატობს საბრალოს, ან ვილაც ჩემი მტერია. გთხოვ დამიბეჭდოთ: სტყუისთქო ღმერთმა მაშოროს დაწვათქო, ასეთ ცრუ კორესპონდენტებს უნდათ ზურგისა აწვათქო. **შხანკოლა.**

კახეთის მეურნეობის ლენის ლექსეზელა
გლესთა ამსანაგობა
„**გახეთი**“
თბილისის კრედიტული
ინსტიტუტის ხაზითა დასაშვანად
„**გახეთი**“

ამ ეტიკეტით იღიდება ჩვენი ღვინო ყველა ს. ბაკალინო მალაზიებში, სასმელების დუქანში, ტრაქტირებში და სასტუმროებში. 10 ბოთლს ზევით უზგავნით ვუმთავრესი საწყობიდან ჩვენი ხარჯით მხოლოდ თფილისში **По такому этикету продается наше вино во всех бакалейных магазинах и питейных заведениях.**

Свыше 10 бут. доставляется нашим поводомъ въ Тифлисъ. უმთავრეს საწყობიდან ღვინო დაეთმობათ შემდეგ ფასებში:

№ 1	— 20 კ.	16	— 3 p.	60 p.
№ 2	— 25 კ.	16	— 3 p.	10 p.
№ 3	— 35 კ.	16	— 5 p.	
№ 4	— 50 კ.	16	— 7 p.	

Адресъ: Тифлисъ, мухранская ул. д № 81
Михаилу Николаевичу Кодалову. 0—5

იფიდება „შრომის“ სტამბაში

და აკრეფვე პროვინციუბი იც გეგზავნებთ მსურველთ შემდეგი გამოცემანი:

- 1) „ეშმაკის მათრახი“ 1907 წ. 13 ნომერი ერთათ შეყერილი 1 მან.
- 2) „ „ „ 1908 წ. 35 „ „ 2 „
- 3) „ალმანახები“ 1909 წ. 10 „ „ — 50 კ.
- 4) „მათრას სალამ.“ (ალმანახები 1909 წლისა 33 ნომერი 2 მან.
- 5) ფაუსტი. გიოტესი, თარგმანი პ. მირიანიშვილისა 1 მ. 15 კ.
- 6) კოპერაცია. კანდელაკისა — 35 კ.
- 7) ქრისტინე. დრამა 4 მოქ ნინოშვილისა, გადმოკეთებული ირეთლისა 20 კ.

მსურველს შეუძლია ფულის მაგაფრათ ღირებული ფოსტის მარკები გამოგზავნოს. ადრესი: Тифлисъ Типографія Шрома Василю Болквადзе.

მადნეულის, ხილეულის და სამკურნალო წყლის

ქარხანა

მ. ლალიძის და ამხ.-სა

თფილისი, გოლოვინის პროსპ. № 6 ტელეფონი № 411.

მშენი ქარხნის წყლები

მზადდება მხოლოდ ბუნებრივ, ქიმიურად დაწმენდილ, ხილას წვნით და საუკეთესო ხილეულის შარბათით გამომხდრის წყლითა და წმინდა შაქრით.

წელი მზადდება გაუმჯობესებულ „გაკუმით“ მანქანებით სპეციალისტის ხელმძღვანელობით.

მუშდარი ადვილად დარწმუნდება, რომ ჩვენი ქარხნის

● ✕ მშენიერი გემოსი და სუნელია, ✕ ●

და თფილისის სამკურნალო განყოფილების ანალიზითაც

მისი კარგი ღირსება დაჯილდოვებულია

ამიტომაც ჯანმრთელობის გულისთვის ეს ქარხანა ურჩევს ბბ. მომხმარებელთ, უურადდება შაქრიან რადგან ფოკიერი ვაჭრები ხევის სახელით სხვა ქარხნების უფრო იაფსა და მიმსგავსებულ წყალს ასაღებენ.

მოითხოვეთ ეველგან მ. ლალიძის და ამხანაგობის წყალი

და ამასთან მიამტყიმეთ ყურადღება

თავსაცოზს მშენი ქარხნის ბეჭდით

ქარხანა ხილეული წყლით წარჩინებულ თვისებისათვის დაჯილდოვებულია

ოქროს და ვერცხლის დიდი მეხდლით

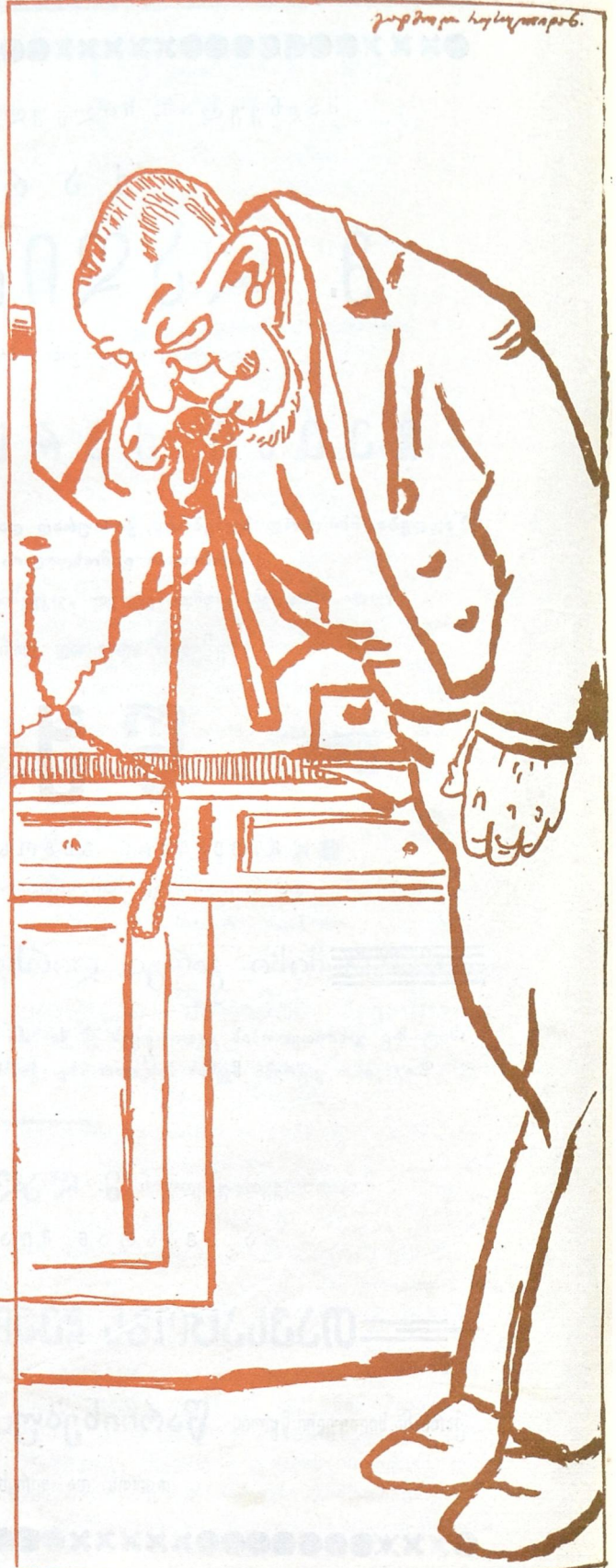
հին տնի քյուր

տաճառի և ուրու ծա.

շարժումը հսկողորն.

ուրան ուրանի քյուրդուրուս դուամիսը ծախսիցիւն.

ուրան ուրանի դեսպիկիս արցունս պցիւնն.